

Här Fernand Etgen
President vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 14. Januar 2022

Här President,

Esou ewéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, bieden ech Iech, dës parlamentaresch Fro zu den erneierbaren Energië bei ëffentleche Gebaier un de Minister fir Energie weider ze leeden.

Duerch di bestoend Klimakris ass et noutwendeg dass all di verschidden Acteuren aus der Gesellschaft zesumme schaffe fir hiren Deel vun der Verantwortung ze iwwerhuele fir dass mir esou ons Klimaziler nach eventuell kënnen erreechen a soumatt d'Äerderwärmung begrenzen. Do dréit och de Staat seng Verantwortung a muss eng Virreiderroll spillen. Grousst Potenzial besteet besonnesch bei der Installatioun vu Solaranlagen op ëffentleche Gebaier, souwéi der energetescher Sanéierung vun dëse Gebaier. Dëst ass och néideg wann de Staat säin Zil vun der Klimaneutralitéit an domadder de klimaneutrale Verwaltungen wëll erreechen.

An dësem Kontext géif ech gär folgend Froen un de Minister stellen:

- Wéi vill Prozent vun den ëffentleche Gebaier si mat enger Solaranlag ausgestatt a wat ass d'Zilsetzung fir 2030? Bei wéi vill Prozent vun dëse Gebaier ass et net méiglech eng Solaranlag ze installéieren, sief et zum Beispill aus Denkmalschutzgrënn oder well et ekonomesch kee Sënn ergëtt?
- Wéi eng Energieklass'en hunn d'ëffentlech Gebaier ënnert der Verwaltung vum Staat? Kann de Minister den Undeel un de Gebaier prozentual pro Energieklass wegl. uginn (Energieeffizienzklass a Wärmeklass)? Wat ass och hei d'Zilsetzung fir 2030?
- Wéi vill Prozent vun de ëffentleche Gebaier gëtt nach mat fossilen Energien gehëtzt? Wat ass Zilsetzung fir dës Gebaier mat enger Wärmepompe oder aneren ökologeschen Alternativen auszustatten.

Här President ech bieden Iech mäin déifste **Respekt unzuhuelen**.

Paul Galles
Deputéierten

Gemeinsam Äntwert vum Minister fir Mobilitéit an ëffentlech Aarbechten a vum Minister fir Energie, op d'parlamentaresch Fro n° 5500 vum 14. Januar 2022 vum honorabelen Deputéierte Paul Galles

- 1. Fro: Wéi vill Prozent vun den ëffentleche Gebaier si mat enger Solaranlage ausgestatt a wat ass d'Zilsetzung fir 2030? Bei wéi vill Prozent vun dëse Gebaier ass et net méiglech eng Solaranlage ze installéieren, sief et zum Beispill aus Denkmalschutzgrënn oder well et ekonomesch kee Sënn ergëtt?**

Generell huet sech d'Verwaltung fir ëffentlech Bauten am Kader vun enger Gesamtstrategie d'Prioritéit gesaat, fir seng Gebaier nach méi séier ze dekarboniséieren an dobai méi ernaierbar Energien ze notzen an domadder en aktiven Beitrag zum Klimaschutz an zu der Reduktioun vun eiser Oofhaengescheet vun fossilen Energien ze leeschten.

Am Moment sinn op 40 Gebaier vun der Verwaltung fir ëffentlech Bauten Photovoltaikanlagen installéiert an 19 Gebaier hunn Solarthermieranlagen, wat un der Unzuel vun de Gebaier ongeféier 4 % vum ronn 1'500 Gebaier groussen Patrimoine vun der Verwaltung entsprécht. Well et sech dobäi meeschtens em gréisser Anlagen handelt, ass et flächeméisseg méi en grouse Prozentsaz.

Wat d'Leeschtung vun neien Photovoltaikanlagen betrëfft sinn 2019 1,2 MW, 2020 1,8 MW an 2021 3 MW installéiert ginn. An der Moyenne sollen déi nächst 3 Joer jee weils 3 MW dobäi kommen.

Fir de Moment ass et net méiglech pauschal, ouni detailléiert Etude, ze soen bei wéi vill Prozent vu de Gebaier Solaranlagen net méiglech oder net sënnvoll sinn, haaptsächlech aus folgenden Grënn:

- Ongeféier 9% vun de Gebaier sinn als "Monument national" klasséiert oder um "Inventaire supplémentaire" ageschriwwen, sou dass et bei dësen Gebaier net ouni Weideres méiglech ass eng Photovoltaikanlag ze installéieren. Doniewent ginn et awer och nach vill Gebaier déi zwar net, oder nach net, klasséiert sinn, mee als historesch sensibel ze consideréieren sinn.
- Bei verschiddenen Diech erlaabt d'Statik et net fir nach en zousätzlecht Gewiicht ze installéieren.
- Op verschiddenen Diech stinn aner technesch Anlagen wéi Klima- oder Lüftungsgeräte, sou dass keng Plaz méi ass fir zousätzlech nach Photovoltaikpanneauen ze installéieren.
- Verschidden Diech eegenen sech net fir eng Photovoltaikanlag, well se schlecht orientéiert sinn oder well d'Verschattung um Daach ze grouss ass, respektiv well se anescht benotzt ginn wéi zum Beispill als Daachterrass.

Konform zum Objektiv méiglechst séier sou vill Leeschtung wéi méiglech ze installéieren gi prioritär déi grouss Gebaier analyséiert a gegebenefalls mat enger Photovoltaikanlag aus- oder nogerëscht. No a no kommen awer och méi kleng Gebaier dobäi. Wann den Zoustand vum Daach een Norëschten net zouléisst gëtt generell als éischt eng Renovatioun, Isolatioun oder Verstärkung vum Daach a Betruecht geholl.

Allgemeng gëtt bei all Neibau, Sanéierung an Daachrenovatioun eng Etude gemaach fir d'Machbarkeet vun enger Photovoltaikanlag ze analyséieren. Zil vun där Etude ass et fir den Daach méiglechst effizient auszenotzen an eng Photovoltaikanlag mat engem méiglechst héijen Ertrag iwwert d'Joer ze installéieren. Wa méiglech soll keen neien Daach méi ouni Photovoltaik- oder Solarthermieranlag gebaut ginn, ausser Daachfläch géif fir aner durabel oder sozial Zwecker benotzt ginn (Daachterrass, Urban Gardening, ...).

2. Fro: Wéi eng Energieklass'en hunn d'ëffentlech Gebaier ënnert der Verwaltung vum Staat? Kann de Minister den Undeel un de Gebaier prozentual pro Energieklass wegl. ugin (Energieeffizienzklass a Wärmeklass)? Wat ass och hei d'Zilsetzung fir 2030?

Bei der Aféierung vum Certificat de Performance Énergétique (CPE) fir funktionell Gebaier goufen 2 grondverschidden Typen agefouert :

Fir Neibauten gouf e Rechepass néideg, hei gouf d'Exigenz no a no vun enger Klass D/D op C/C an duerno A/B verschäerft. Esou e Rechepass ass bei Gebaier verfügbar, fir déi eng Baugeneemegung no dem 1. Januar 2011 ugefrot gouf.

Fir Bestandsgebaier war bis Mëtt 2021 vun der Gesetzgebung e Verbrauchspass virgesinn. Hei gouf keen theoretesche Verbrauch ewéi bei de Neibauten berechent, mee de reell gemoossene Verbrauch vum Gebai ass als Grondlag fir de CPE geholl ginn. De gemoossene Verbrauch gouf mam Verbrauch vun engem Referenzgebai verglach, wat iwwert déi selwecht funktionell Flächen verfüügt. D'Resultat gouf hei net an enger Klass A bis I ausgedréckt, mee an engem Prozentsaz vun 0% bis 400%. Bei der aktueller Gesetzgebung vun 2021 gi Bestandsgebaier elo och berechent; esou Päss sinn awer bis elo nach net vun der Verwaltung fir ëffentlech Bauten opgestallt ginn.

Et ass och esou, dass net fir de ganzen Patrimoine vum Staat CPE'en opgestallt gi sinn, mee fir déi Gebaier, déi ëffentlech zougänglech sinn; insgesamt goufen eng 415 CPE'en fir funktionell Gebaier erstallt an zousätzlech nach eng 290 CPE'en fir Wunnengen; e groussen Deel vun dese Wunnengen ënnerstinn elo der Agence Immobilière Sociale.

Bei de funktionelle Gebaier ass d'Verdeelung vun de gerechenten Energiepäss folgendermoossen opgedeelt:

- Rechepass funktionellt Gebai A/A: 7 Gebaier
- Rechepass funktionellt Gebai A/B: 9 Gebaier
- Rechepass funktionellt Gebai A/C: 10 Gebaier
- Rechepass funktionellt Gebai A/D: 3 Gebaier
- Rechepass funktionellt Gebai B/B: 1 Gebaier
- Rechepass funktionellt Gebai B/C: 3 Gebaier
- Rechepass funktionellt Gebai B/D: 1 Gebaier
- Rechepass funktionellt Gebai C/C: 2 Gebaier

Bei de funktionelle Gebaier gesäit d'Verdeelung vun de gemoossene Energiepäss esou aus:

- Verbrauchsindex Hëtzt < 70% : 87 Gebaier
- Verbrauchsindex Hëtzt 70% - 100% : 109 Gebaier
- Verbrauchsindex Hëtzt 100% - 140% : 123 Gebaier
- Verbrauchsindex Hëtzt > 140% : 59 Gebaier

- Verbrauchsindex Stroum < 70% : 78 Gebaier
- Verbrauchsindex Stroum 70% - 100% : 117 Gebaier
- Verbrauchsindex Stroum 100% - 140% : 118 Gebaier
- Verbrauchsindex Stroum > 140% : 65 Gebaier

Bei de Wunnengsgebaier ass d'Situatioun déi heiten (Gesamtenergieklass / Wärmeschutzklass):

- Wunnengspass Klass A/B : 1 Gebai
- Wunnengspass Klass A/D : 1 Gebai
- Wunnengspass Klass C/C : 1 Gebai
- Wunnengspass Klass D/E : 1 Gebai
- Wunnengspass Klass E/D : 1 Gebai
- Wunnengspass Klass E/E : 1 Gebai
- Wunnengspass Klass E/G : 1 Gebai
- Wunnengspass Klass F/E : 1 Gebai
- Wunnengspass Klass F/F : 15 Gebaier
- Wunnengspass Klass F/G : 10 Gebaier
- Wunnengspass Klass F/H : 1 Gebai
- Wunnengspass Klass G/F : 7 Gebaier
- Wunnengspass Klass G/G : 23 Gebaier
- Wunnengspass Klass G/H : 18 Gebaier
- Wunnengspass Klass H/H : 24 Gebaier
- Wunnengspass Klass H/I : 73 Gebaier
- Wunnengspass Klass I/I : 105 Gebaier

Aus dësen Zuele kënnen awer nëmme bedéngt Schlussfolgerunge gezunn ginn, well d'Potential vun den Gebaier ganz verschidden ass, an all Gebai fir sech analyséiert muss ginn. Vill Gebaier am Bestand hunn eng erhaltenswäert Architektur oder sinn denkmalsgeschützt; et ginn awer och technesch, konstruktiv oder funktionell Grënn wéinst deenen net all Moossnamen fir Energie ze spueren ëmmer méiglech sinn. D'Mesure mussen doriwwer eraus och mam Notzer ofgekläert ginn.

Et gëtt och keng direkt Zilsetzung, déi ausschliesslech op de Resultater vun Energiepäss baséiert. Eng ganz Rei Gebaier hu keen Energiepass, eng Zilsetzung no Energieklass eleng wier also onvollstänneg. Villméi ass

et esou, dass all Projet am Neibau an an der Renovatioun genotzt gëtt fir den energeteschen Foussofdruck ze miniméieren. Dëst gëllt och fir klenger Aarbechten, wou just Deelberäicher lafend verbessert kënne ginn.

3. Fro: Wéi vill Prozent vun de ëffentleche Gebaier gëtt nach mat fossillen Energien gehëtzt? Wat ass Zilsetzung fir dës Gebaier mat enger Wärmepompe oder aneren ekologeschen Alternativen auszustatten.

Vun den iwwer 1'500 Gebaier, déi vun der Verwaltung fir ëffentlech Bauten geréiert ginn, gëtt zur Zäit nach d'Majoritéit mat fossillen Energien gehëtzt. D'Förderung vun alternativen Quellen ass awer schonns zanter ronn 15 Joer de Standard bei der Verwaltung fir ëffentlech Bauten, esou dass déi aller meescht nei Gebaier net op fossil Energien zeréckgräifen. Vill Lycéeën funktionéieren mat Biomassheizungen. Hei gouf haaptsächlech op Holzhackschnitzel gesat, a méi rezent och op Grünschnitt. Bei méi schwéier accessibel Sitten ginn och Pelletkesselen virgesinn.

Wou et méiglech ass sinn d'Staatsgebaier u Fernwärmenetzer ugebonnen. Op grouse Sitten huet de Staat där och selwer baue gelooss. Bis an 2000er Joren goufen hei praktesch ëmmer Gas-Cogeneratiounsanlagen agesat, déi zu där Zäit och ëffentlech gefërdert goufen. Hei ass awer nach ëmmer fossil Energie am Gebrauch, esou dass dës Anlagen haut net méi gefërdert ginn a nei Investissiounen an déi selwecht Technologie domat onrentabel sinn. Bestandsanlagen ginn dowéinst zur Zäit nom Oflafen vun der Fërdungsdauer oft op Biomass ëmgerëscht, well déi och weider subventionéiert ginn. En Ëmbau op Biomass ass zum Beispill och bei der Energiezentral um Campus Geesseknäppchen geplangt.

Den Ament, ginn insgesamt 34 Gebaier mat Biomass gehëtzt an 84 Gebaier sinn un e Fernwärmenetz ugeschloss.

Lëtzebuerg, den 9. Mäerz 2022

De Minister fir Mobilitéit an ëffentlech Aarbechten

(s.) François Bausch